

¹सत्रम् इतीमानि विशेषरूपाणि ।

(1815) “ [आडः] षद पद्यर्थे ” (X-चुरादि:-1832. सक. सेट्. उभ.)

आधृषीयः ।

पद्यर्थः=‘पद गतौ’ इति धातोर्थो गतिः । ‘गतौ’ इति फलितम् । चौरादि-कच्छादयतिवत् (562) रूपाण्युद्धानि । आधृषीयत्वात् णिज्विकल्प इति विशेषः ।

(1816) “ षट् लृ विशरणगत्यवसादनेषु ”

(VI-तुदादि:-1427. सक. अनि. पर.)

शतरि नुम्बिकल्पे सीदन्ती-सीदती इति द्वे रूपे । तदर्थमेव भौवादिकेषु पठि-तस्यास्यात्र तुदादौ पुनः पाठः । ‘स्वरार्थं पुनः पाठः’ इति केचित् । केचिन्नै-वामुमत्र पठन्ति । सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिकसीदतिवत् (1815) बोध्यानि ।

(1817) “ षण्ज सङ्गे ” (I-भ्वादि:-987. सक. अनि. पर.)

²सजन्-अभिषजन्-न्ती, ³अङ्गुलिषङ्गा यवागूः, ⁴प्रासङ्गः-उत्सङ्गः-निषङ्गः, ⁵अभिषिषङ्क्षुः, ⁶सक्तः-सक्तवान्, ⁷सक्त्वा-सङ्क्त्वा, ⁸सक्थि, इति विशेष-

1. औणादिके (द. उ. 8-89) वप्रत्यये रूपम् । धातुदकारस्य चत्वेन तकारः । सत्रम्=यागविशेषः, अन्नशाला च ।

2. शतरि, ‘दंशसञ्जस्वजां शपि’ (6-4-25) इति अनुनासिकलोपः । धातुरयमुप-देशे नोपधः ; ‘नकारजावनुस्वारपञ्चमौ झलि धातुषु’ इति अभियुक्तोक्तेः । अभिषजन् इत्यत्र ‘उपसर्गात् सुनोतिषुवतिस्यतिस्तौतिस्तोभतिस्थासेनयसेध-सिचसञ्जस्वजाम्’ (8-3-65) इति षत्वम् ।

3. सङ्गेर्घणि कुत्वे च सङ्गः । अङ्गुलौ सङ्गोऽस्या यवागवाः अङ्गुलिसङ्गा । ‘समासेऽङ्गुलेः सङ्गः’ (8-3-80) इति षत्वम् ।

4. प्रपूर्वकाद् धातोर्घणि ‘चजोः—’ (7-3-52) इति कुत्वे च रूपमेवम् । ‘उपसर्गस्य घणि—’ (6-3-122) इति दीर्घः । प्रासङ्गः=युगम् । निपूर्वकात् घणि निषङ्गः=तूणीरम् । उत्सङ्गः=अङ्कः ।

5. अभिपूर्वकात् सञ्जस्वजन्तादुप्रत्यये, ‘स्तौतिण्योरेव—’ (8-3-61) इति नियमं बाधित्वा ‘स्थादिष्वभ्यासेन चाभ्यासस्य’ (8-3-64) इति षत्वम् । ‘स्थादिषु’ इत्यनेन सङ्गेः ग्रहणम् ।

6. ‘अनिदिताम्—’ (6-4-24) इत्युपधानकारलोपः । जकारस्य चत्वेन चकारः ।

7. धातोर्जान्तत्वात्, ‘जान्तनशां विभाषा’ (6-4-32) इति उपधानकारलोप-विकल्पः ; तेन रूपद्वयम् ।

8. ‘असिसञ्जिभ्याम्—’ (द. उ. 1-10) इति क्थिन्प्रत्ययः, क्तिवात् नकारलोपः । सक्थि=करः ।